

POLITIKEN

Mandag 26. November 1917

Anarkiet i Finland

Den plomberede Jernbanevogn, der i sin Tid førte *Lenin* fra Schweiz gennem Tyskland til Petrograd, vil faa sin uforglemmelige Plads i Ruslands Historie. Den bragte Opløsning i Hæren, Anarki i Landet. [...]

Han hamrer af al sin Kraft løs paa det gamle Storrusland, søger at drive sine Kiler ind dér, hvor Klippen allerede har slaaet Revner. Saaledes proklamerer han nu "Ret for Ruslands Folk til fri Selvbestemmelse *indtil Adskillelse og Dannelse af selvstændige Stater*". [...]

Endnu véd man intet om, hvorledes det Bud, *Lenin* har gjort, vil virke blandt Ruslands mange Folk. Men til Finland er det kommet som et Ja til den yderliggaaende Selvstændighedspolitik. Thi mens et forfærdende Anarki breder sig over Landet, og mens Sulten uundgaaeligt synes at nærme sig, har det finske Socialdemokrati ved Statskup, ved Trusler og ved Samvirken med de russiske Bolschevik Soldater, der huserer i Byerne, tvunget de borgerlige Partier bort fra en nogenlunde besindig Politik.

Den 11. November udbrød Storstrejken efter ordre fra Arbejdernes revolutionære Centralraad, samtidig lod Socialdemokraterne alle offentlige Bygninger i Helsingfors besætte, erklærede Landdagen for opløst og Senatet (Ministeriet) for afsat. Grunden til dette Statskup var, at Socialdemokratiet ikke havde kunnet faa sit Krav gennemført i den nye Landdag. De Borgerlige, der havde Flertal, foreslog at udnævne tre midlertidige Statsforstandere, da Interimsregeringen i Rusland var ophørt at eksistere som følge af Bolschevikernes Revolution, og da Finland altsaa havde mistet sin højeste Statsmyndighed. Socialdemokratiet forlangte derimod

Russiske og finske revolutionære demonstrerer foran det finske teater i Helsingfors 1917.

© Vapriikki Photo Archives, Tampere

at Selvstændighedsloven skulle gennemføres. Denne blev, som det vil erindres, vedtaget den 18. Juli af den gamle Landdag, hvor Socialdemokratiet var i Flertal, men den blev aldrig offentliggjort, idet *Kerenskij*¹ opløste Landagen og udskrev nye Valg.

Det borgerlige Forslag om Statsforstanderne blev da, med støtte fra Agrarernes 26 Stemmer, vedtaget. Socialdemokraternes Svar var Statskup og Storstrejke, og de maatte altsaa forberede Indkaldelse af den gamle

Landdag; men Agrarernes Svingning og Eftergivenhed fritog dem for dette Skridt, som de meget nødigt vilde gøre. I Landdagens Møde den 14. sagde nemlig Agrarerne sig løs fra de borgerlige Partier og skabte dermed en parlamentarisk Majoritet for Socialdemokraterne. Landdagen erklærede sig derefter for Indehaver af den Magt, der tidligere tilhørte Kejser-Storfyrsten [...]

Mens Sulten stadig ubarmhjerterigt banker paa Døren, finder der

uhindret Plyndringer og Mord Sted. Den Kamp for Finlands Selvstændighed, som Socialdemokraterne med alle Midler har drevet igennem, er nu ført ud i Anarki.

¹ Aleksander Kerenskij (1881-1970) russisk politiker, juli-november 1917 den sidste leder af den midlertidige regering før Lenins magtovertagelse.